

קרוב מדי

איתמר המרמן | יעל אורן

אוצר: ד"ר אלעד ירון

"קרוב מדי", תערוכתם הזוגית של איתמר המרמן ויעל אורן, עוסקת במוות דרך שתי פריזמות מנוגדות ומשלימות.

סדרת הציורים של אורן נולדה מתוך גילוי, בתקופה שבה החליטה להפסיק לצייר מצילומים ולעבוד אך ורק מהתבוננות במראה. כשראתה את התוצאות, הופתעה לזהות בחלק מהדיוקנאות העצמיים את פניה של אחותה רותי, שהייתה קרובה אליה בגיל ובמראה. רותי נפטרה ממחלת הסרטן בגיל 38, שנים מעטות לאחר שאביהן נספה בהתרסקות מטוס קל. ההבנה שהגעגועים לאחותה כיוונו את ידה טלטלה את יעל, וגרמה לה לרצות לצייר את רותי באופן מודע. אולם הרצון הזה הושהה, מפני שבאותה עת לקתה אימן בסרטן, והנושא היה מוחשי וכואב מכדי להתמודד אתו דרך יצירה. רק לאחר שחלף זמן ממות האם, שבה יעל אל התוכנית המקורית ויצרה סדרת ציורים המתמודדת עם נושאים של אובדן, אבל, זיכרון, אהבה וחגיגת החיים – שבמרכזם דמויותיהם של רותי, האם והאב.

פסלו של המרמן נוצר תוך עבודה עם חומר שבדרך כלל נוטים להתעלם ממנו – נייר כסף. הפיסול בחומר הדק והשבירי מתמקד במתח שבין כוח לעדינות: האמן דוחס, מקמט ומכה בנייר, אך גם חושף בו איכות רכה המאפשרת יצירת פרטים עדינים ושביריים. בפסל מופיעה דמותו החרדה של ה"באנשי" – היצור המיתולוגי האירי, הבוכה את המוות של אדם קרוב. עבור המרמן, הבאנשי משמש מעין מראה לתקופה בה אנו חיים, שבה המוות עוטף את כולנו. הדמות מנייר הכסף מבקשת שלא יתעלמו ממנה, ומקוננת על המוות שסביבנו, ובה בעת רומזת על מעגל הדמים האזורי.

בין ציוריה של אורן, המציגים דיוקן אישי ונוסטלגי, לבין פסלו של המרמן, המשקף תגובה למציאות החברתית והפוליטית, נפרשים מרחבים של געגוע וחרדה; בין קרוב לרחוק ובין פרטי לקולקטיבי. עבודותיהם מזכירות לנו כי המוות הוא חלק בלתי נפרד ממעגל החיים – חוויה אנושית מרכזית המחברת את כולנו.